

Šis dokuments ir izveidots vienīgi dokumentācijas nolūkos, un iestādes neuzņemas nekādu atbildību par tā saturu

► **B**

PADOMES DIREKTĪVA

(1991. gada 27. marts)

par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz dažu kategoriju mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju pretšļakatu ierīcēm

(91/226/EEK)

(OV L 103, 23.4.1991., 5. lpp.)

Grozīta ar:

Oficiālais Vēstnesis

		Nr.	Lappuse	Datums
► <u>M1</u>	Padomes Direktīva 2006/96/EK (2006. gada 20. novembrī)	L 363	81	20.12.2006.
► <u>M2</u>	Komisijas Direktīva 2010/19/ES (2010. gada 9. marts)	L 72	17	20.3.2010.

Grozīta ar:

► <u>A1</u>	Austrijas, Zviedrijas un Somijas pievienošanās akts	C 241	21	29.8.1994.
► <u>A2</u>	Akts par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā	L 236	33	23.9.2003.

PADOMES DIREKTĪVA

(1991. gada 27. marts)

par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz dažu kategoriju mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju pretšļakatu ierīcēm

(91/226/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 100.a pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

sadarbībā ar Eiropas Parlamentu ⁽²⁾,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu Komitejas atzinumu ⁽³⁾,

tā kā ir svarīgi paredzēt pasākumus, lai līdz 1992. gada 31. decembrim pakāpeniski izveidotu iekšējo tirgu; tā kā iekšējais tirgus aptver telpu bez iekšējām robežām, kurā ir nodrošināta brīva preču, personu, pakalpojumu un kapitāla aprīte;

tā kā dažām mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju kategorijām saskaņā ar valstu tiesību aktiem jāatbilst tehniskām prasībām, kas, *inter alia*, attiecas uz tādu mehānisko transportlīdzekļu pretšļakatu ierīcēm;

tā kā šīs prasības katrā no dalībvalstīm ir atšķirīgas; tā kā tāpēc visām dalībvalstīm jāpieņem vienādas prasības, lai būtu iespējams katram transportlīdzekļa tipam piemērot EEK detaļas tipa apstiprinājuma procedūru, kas bija izklāstīta Padomes Direktīvā 70/156/EEK (1970. gada 6. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju tipa apstiprinājumu ⁽⁴⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 87/403/EEK ⁽⁵⁾,

tā kā tiecoties pēc ceļu satiksmes drošības paaugstināšanas, ir svarīgi, lai visi smagsvara kategoriju transportlīdzekļi ar noteiktu minimālo projektēto ātrumu būtu aprīkoti ar efektīvām pretšļakatu ierīcēm, kas aizturētu ūdeni;

tā kā ir vēlams noteikt vienotu šā tipa ierīču efektivitātes testu pēc to uzstādīšanas uz dažādiem transportlīdzekļu tipiem kā vienu no līdzekļiem, kas ievērojami uzlabo situāciju; tā kā attiecībā uz EEK detaļas tipa apstiprinājumu atbilstoši šā tipa ierīcēm tika ņemts vērā, ka patlaban pārdošanā ir divi šādu ierīču tipi, t.i., tādi, kas darbojas uz enerģijas absorbēšanas principa un uz gaisa un ūdens nošķiršanas principa; tā kā vajadzēja paredzēt divus atsevišķus testus atkarībā no apstiprināmā ierīces tipa;

tā kā ievērojot pašlaik notiekošas studijas, pētījumus un testus, efektivitātes tests transportlīdzekļu tipiem, kas aprīkoti ar šādām ierīcēm, tiks noteikta iespējami drīzākajā laikā;

tā kā dalībvalstīm jāveltī uzmanība tam faktam, ka šļakstīšanas veidošanās ir atkarīga arī no ceļa pārklājuma īpašībām, riepu protektora zīmējuma, kā arī no transportlīdzekļa ātruma un aerodinamiskām īpašībām;

⁽¹⁾ OV C 203, 14.8.1990., 16. lpp.

⁽²⁾ OV C 96, 17.4.1990., 92. lpp., un 1991. gada 13. marta Lēmums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).

⁽³⁾ OV C 62, 12.3.1990., 2. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 42, 23.2.1970., 1. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 220, 8.8.1987., 44. lpp.

▼B

tā kā to valstu tiesību aktu tuvināšana, kuri attiecas uz transportlīdzekļiem, paredz to, ka inspekciju, ko veic viena no dalībvalstīm uz kopīgu prasību pamata, atzīst pārējās dalībvalstīs,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

1. Dalībvalstis piešķir EEK detaļas tipa apstiprinājumu jebkāda tipa ierīcei, šē turpmāk "pretšļakatu ierīce", kas domāta šķīšanas mazināšanai no braucošo transportlīdzekļu riepām, ja tā atbilst II pielikumā izklāstītajām prasībām attiecībā uz konstrukciju un testēšanu, ievērojot I pielikumā sniegtās definīcijas.

2. Dalībvalsts, kas ir piešķīrusi EEK detaļas tipa apstiprinājumu, veic vajadzīgus pasākumus, lai, ciktāl tas ir nepieciešams, vajadzības gadījumā sadarbojoties ar citu dalībvalstu kompetentām iestādēm, pārliecinātos par to, ka ražotie modeļi atbilst apstiprinātam tipam. Šim nolūkam minētā dalībvalsts piemēro IV pielikuma prasības.

2. pants

Katras saskaņā ar 1. pantu apstiprinātās pretšļakatu ierīces ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim dalībvalstis izsniedz EEK detaļas tipa apstiprinājuma zīmi, kas atbilst II pielikuma 3. papildinājumā parādītajam paraugam.

Dalībvalstis veic visus attiecīgos pasākumus, lai novērstu tādu zīmju lietošanu, kas var radīt jucekli starp pretšļakatu ierīcēm, kuras apstiprinātas saskaņā ar 1. pantu, un citām ierīcēm.

3. pants

Neviena dalībvalsts nevar aizliegt pretšļakatu ierīču laišanu tirgū tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar to konstrukciju un darbību, ja uz tām ir EEK detaļas tipa apstiprinājuma zīme.

Šis noteikums tomēr neliedz dalībvalstīm veikt šādus pasākumus attiecībā uz pretšļakatu ierīcēm ar EEK detaļas tipa apstiprinājuma zīmi, ja tās pastāvīgi neatbilst apstiprinātam tipam.

Attiecīgā dalībvalsts tūlīt paziņo citām dalībvalstīm un Komisijai par veiktiem pasākumiem, norādot sava lēmuma iemeslu. Piemērojami arī 5. panta noteikumi.

Ierīces tiek uzskatītas par apstiprinātam tipam neatbilstīgām otrās daļas nozīmē, ja nav ievērotas II pielikuma prasības.

4. pants

Katras dalībvalsts kompetentās iestādes viena mēneša laikā nosūta citu dalībvalstu kompetentām iestādēm to EEK detaļas tipa apstiprinājuma sertifikātu kopijas, ko tās izsniedza katram pretšļakatu ierīces tipam, kuram tās piešķir vai atsaka apstiprinājumu.

5. pants

1. Ja EEK detaļas tipa apstiprinājumu piešķirušās dalībvalsts kompetentās iestādes atklāj, ka pretšļakatu ierīces, kurām ir sertifikāts par atbilstību kādam tipam, neatbilst šīs dalībvalsts apstiprinātam tipam, tās veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu ražojamo modeļu atbilstības atjaunošanu apstiprinātajam tipam. Tās paziņo citu dalībvalstu

▼B

kompetentām iestādēm par veiktiem pasākumiem, kas var sniegties līdz pat EEK detaļas tipa apstiprinājuma anulēšanai.

Minētās iestādes veic tādus pašus pasākumus, ja citas dalībvalsts kompetenta iestāde tām paziņo par tāda veida neatbilstību.

2. Dalībvalstu kompetentas iestādes viena mēneša laikā savstarpēji paziņo par EEK detaļas tipa apstiprinājuma anulēšanu, nosūtot parakstītu un datētu šā detaļas tipa apstiprinājuma sertifikāta kopiju ar uzrakstu lieliem burtiem “EEK DETAĻAS TIPA APSTIPRINĀJUMS ANULĒTS”, pievienojot katra tāda pasākuma iemeslus.

3. Ja dalībvalsts, kas ir piešķirusi EEK detaļas tipa apstiprinājumu, apstrīd apgalvojamo neatbilstību, attiecīgas dalībvalstis dara visu iespējamo, lai šīs nesaskaņas nokārtotu. Komisiju par to pastāvīgi informē. Vajadzības gadījumā tā sarīko attiecīgas apspriedes, lai nonāktu pie atrisinājuma.

6. pants

Jebkurā lēmumā par pretšļakatu ierīču EEK detaļas tipa apstiprinājuma atteikšanu vai anulēšanu, vai arī par šādu ierīču laišanas tirgū vai lietošanas aizliegšanu, ko pieņem, ievērojot šīs direktīvas īstenošanai pieņemtus noteikumus, jābūt sīki izklāstītam iemeslam, uz ko tas pamatojas. Šāds lēmums jāizziņo attiecīgai pusei, vienlaikus to informējot par tiesiskas aizsardzības līdzekļiem, kas tai ir pieejami saskaņā ar dalībvalstīs spēkā esošiem tiesību aktiem, un par termiņiem, kas noteikti šo līdzekļu izmantošanai.

7. pants

Šajā direktīvā “transportlīdzeklis” nozīmē jebkuru N kategorijas mehānisko transportlīdzekli un jebkuru O kategorijas piekabi, kā definēts Direktīvas 70/156/EEK I pielikumā.

8. pants

Neviena no dalībvalstīm nevar atteikt EEK tipa apstiprinājuma vai valsts tipa apstiprinājuma piešķiršanu transportlīdzekļiem vai arī atteikt vai aizliegt to pārdošanu, reģistrāciju, ieviešanu ekspluatācijā vai lietošanu ar pretšļakatu ierīcēm saistītu iemeslu dēļ, ja šīs ierīces ir uzstādītas saskaņā ar III pielikuma prasībām un ja uz pretšļakatu ierīcēm, ar ko šie transportlīdzekļi ir aprīkoti, ir EEK detaļas tipa apstiprinājuma zīme.

9. pants

Jebkādus grozījumus, kas vajadzīgi šīs direktīvas pielikumu pielāgošanai tehnikas attīstībai, veic saskaņā ar Direktīvas 70/156/EEK 13. pantā izklāstīto procedūru.

10. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā noteikumi, kas ir vajadzīgi, lai līdz 1992. gada 10. aprīlim izpildītu šo direktīvu. Par to tās tūlīt informē Komisiju.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus galvenos savus tiesību aktus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. Ja dalībvalstis pieņem 1. punktā minētos noteikumus, tajos iekļauj atsauci uz šo direktīvu, vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka metodes, kā izdarīt šādas atsauces.

▼B

11. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

▼B**PIELIKUMU SARAKSTS**

- I PIELIKUMS: Definīcijas
- II PIELIKUMS: Prasības attiecībā uz EEK detaļas tipa apstiprināšanu pretšļakatu ierīcēm
1. papildinājums: Enerģijas absorbēšanas tipa pretšļakatu ierīču testi
  2. papildinājums: Gaisa un ūdens nošķiršanas tipa pretšļakatu ierīču testi
  3. papildinājums: ► **M2** Informācijas dokuments EK detaļas tipa apstiprinājumam ◀
  4. papildinājums: EEK detaļas tipa apstiprinājuma sertifikāta paraugs

▼M2

- III PIELIKUMS: Prasības attiecībā uz transportlīdzekļa EK tipa apstiprināšanu saistībā ar pretšļakatu ierīču uzstādīšanu.
1. papildinājums: Informācijas dokuments transportlīdzekļa EK tipa apstiprinājumam.
  2. papildinājums: Transportlīdzekļa EK tipa apstiprinājuma sertifikāta paraugs.

▼B

- IV PIELIKUMS: Ražojumu atbilstība
Ražošanas pārtraukšana

▼M2

- V PIELIKUMS: Attēli (1.–9.)

▼ **B**I PIELIKUMS
DEFINĪCIJAS

Šajā direktīvā piemērojamas šādas definīcijas:

1. *Pretšļakatu iekārta*

Pretšļakatu iekārta nozīmē iekārtu, kas ir domāta kustībā esoša transportlīdzekļa riepu uzsviestā ūdens izsmidzināšanas mazināšanai. Dažādie pretšļakatu iekārtas veidi satur dubļu aizsargspārnus, dubļusargus un ar pretšļakatu ierīcēm aprīkotas gareniskās noseglātnes.

2. *Dubļu aizsargspārns*

“Dubļu aizsargspārns” nozīmē cietu vai puscietu sastāvdaļu, kas domāta riepu griešanās kustībā augšup sviestā ūdens pārtveršanai un tā virzīšanai uz zemi. Dubļu aizsargspārni var pilnīgi vai daļēji būt transportlīdzekļa virsbūves vai citu elementu, piemēram, kravas platformas apakšējās virsmas u.c., daļa.

3. *Dubļusargs*

“Dubļusargs” nozīmē elastīgu daļu, ko uzstāda vertikāli aiz riteņa šasijas vai kravas platformas apakšējā daļā vai uz dubļu aizsargspārna.

Dubļusargam arī jāmazina briesmas, ka transportlīdzekļa riepas paķer no zemes sīkus priekšmetus, jo īpaši akmeņus, un aizsviež tos augšup vai sānis citu ceļa lietotāju virzienā.

4. *Pretšļakatu ierīce*

“Pretšļakatu ierīce” nozīmē pretšļakatu iekārtas daļu, kurā var ietilpt:

4.1. *Gaisa un ūdens nošķirējs*

Tā ir gareniskās noseglātnes un/vai dubļusarga daļa, kas, laižot cauri gaisu, samazina ūdens izsmidzināšanu.

4.2. *Enerģijas absorbētājs*

Tā ir dubļu aizsargspārna un/vai gareniskās noseglātnes un/vai dubļusarga sastāvdaļa, kas absorbē ūdens strūkļas enerģiju, tādā veidā samazinot izsmidzinātā ūdens strūkļošanu.

5. *Ārējā gareniskā noseglātne*

“Ārējā gareniskā noseglātne” nozīmē daļu, ko uzstāda vertikāli aptuveni līdztekus transportlīdzekļa gareniskajai plaknei. Tā var ietilpt dubļu aizsargspārna vai transportlīdzekļa virsbūves konstrukcijā.

6. *Stūrējamie riteņi*

“Stūrējamie riteņi” nozīmē riteņus, ko pagriež ar transportlīdzekļa stūres iekārtas palīdzību.

7. *Pašorientācijas ass*

“Pašorientācijas ass” nozīmē locīklā uzstādītu asi, kas var pagriezties horizontālajā plaknē. Šajā direktīvā pašorientācijas “uz šarnīra pagriežamā” ass tiek uzskatīta par asi ar stūrējamiem riteņiem.

8. *Pašpagriežamie riteņi*

“Pašpagriežamie riteņi” nozīmē riteņus, kas nav saistīti ar transportlīdzekļa stūres iekārtu un berzes ar zemi iedarbībā var pagriezties ap vertikālo asi leņķī, kas nepārsniedz 20°.

▼ **M2**9. *Paceļamā ass*

“Paceļamā ass” nozīmē asi, kas atbilst definīcijai Direktīvas 97/27/EK I pielikuma 2.15. punktā.

10. *Transportlīdzeklis bez kravas*

“Transportlīdzeklis bez kravas” nozīmē transportlīdzekli, kas ir darba kārtībā atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2007/46/EK ⁽¹⁾.

11. *Protektors*

⁽¹⁾ OV L 263, 9.10.2007., 1. lpp.

▼ M2

“Protektors” nozīmē riepas daļu, kas atbilst definīcijai Direktīvas 92/23/EEK II pielikuma 2.8. punktā.

▼ B12. *Pretšļakatu ierīces tips*

“Pretšļakatu ierīces tips” nozīmē ierīces, kas savstarpēji neatšķiras attiecībā uz šādām galvenajām īpašībām:

- fiziskais darbības princips, kas pieņemts, lai mazinātu izsmidzināšanu (ūdens enerģijas absorbēšana, gaisa un ūdens nošķiršana),
- materiāli,
- forma,
- izmēri (ciktāl tie var ietekmēt materiāla izturēšanos).

▼ M213. *Puspiekabi velkošs transportlīdzeklis*

“Puspiekabi velkošs transportlīdzeklis” nozīmē transportlīdzekli, kas atbilst definīcijai Direktīvas 97/27/EK 2.1.1.2.2. punktā.

14. *Tehniski pieļaujamā maksimālā pilnā masa*

“Tehniski pieļaujamā maksimālā pilnā masa” nozīmē transportlīdzekļa maksimālo masu, kas atbilst definīcijai Direktīvas 97/27/EK I pielikuma 2.6. punktā.

15. *Transportlīdzekļa tips*

“Transportlīdzekļa tips” nozīmē transportlīdzekļus, kas attiecībā uz pretšļakatu aizsardzību pabeigti, vairākos posmos pabeigti vai nepabeigti un kas savstarpēji neatšķiras attiecībā uz šādām īpašībām:

- pretšļakatu ierīces tips (uzstādīta uz transportlīdzekļa),
- ražotāja noteiktais pretšļakatu iekārtas tips.

▼B*II PIELIKUMS***PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ EEK DETAĻAS TIPA APSTIPRINĀŠANU
PRETŠĻAKATU IERĪCĒM****0. Vispārīgās specifikācijas**

- 0.1. Pretšļakatu ierīcēm jābūt uzbūvētām tādā veidā, lai tās pienācīgā kārtā darbotos ekspluatācijā uz slapjiem ceļiem. Šādās ierīcēs turklāt nedrīkst būt nekādu konstrukcijas vai ražošanas defektu, kas varētu pasliktināt to attiecīgas darbības vai izturēšanās īpašības.

1. Veicamie testi

- 1.1. Atkarībā no pretšļakatu ierīču fiziskā darbības principa tās pakļauj attiecīgiem testiem, kas aprakstīti 1. un 2. papildinājumā, un šo testu rezultātiem jāatbilst minēto papildinājumu 4. punkta prasībām.

▼M2**2. Pietiekums EK detaļas tipa apstiprināšanai**

- 2.1. Pietiekumu EK detaļas tipa apstiprināšanai attiecībā uz pretšļakatu ierīces tipu saskaņā ar Direktīvas 2007/46/EK 7. pantu iesniedz ražotājs.
- 2.2. Informācijas dokumenta paraugs ir sniegts 3. papildinājumā.
- 2.3. Par tipa apstiprinājuma testu veikšanu atbildīgajam tehniskajam dienestam jāiesniedz:

četri paraugi – no tiem trīs domāti testiem, bet ceturtais paliek laboratorijai turpmāko testu veikšanai. Testēšanas laboratorija var pieprasīt arī papildu paraugus.

2.4. Marķējums

Katram paraugam jābūt skaidri un nenomazgājami marķētam ar tirdzniecības nosaukumu vai preču zīmi, kā arī ar tipa apzīmējumu, turklāt uz parauga jāpaliek pietiekami lielai brīvai vietai EK detaļas tipa apstiprinājuma zīmes uzlikšanai.

3. EK detaļas tipa apstiprinājuma piešķiršana

- 3.1. Ja atbilstīgās prasības ir izpildītas, EK tipa apstiprinājumu piešķir saskaņā ar Direktīvas 2007/46/EEK 10. pantu.
- 3.2. EK tipa apstiprinājuma sertifikāta paraugs ir norādīts 4. papildinājumā.
- 3.3. Apstiprinājuma numuru saskaņā ar Direktīvas 2007/46/EK VII pielikumu piešķir katram apstiprinātajam pretšļakatu ierīces tipam. Tā pati dalībvalsts nepiešķir tādu pašu numuru cita tipa pretšļakatu ierīcei.
- 3.4. Uz visām pretšļakatu ierīcēm, kas atbilst saskaņā ar šo direktīvu apstiprinātam tipam, jābūt EK detaļas tipa apstiprinājuma zīmei, kas uzlikta tādā veidā, lai to nevarētu izdzēst un tā būtu viegli salasāma pat tādā gadījumā, ja ierīce uzstādīta uz transportlīdzekļa.
- 3.5. Saskaņā ar Direktīvas 2007/46/EK VII pielikuma papildinājuma 1.3. punktu enerģijas absorbēšanas tipa ierīcēm apstiprinājuma marķējumam pievieno simbolu "A" un gaisa un ūdens nošķiršanas tipa ierīcēm – simbolu "S".

▼M2

1. papildinājums

Energiju absorbējoša tipa pretšļakatu ierīču testi

1. *Princips*

Šā testa mērķis ir kvantitatīvi novērtēt ierīces spēju aizturēt pret to raidītu ūdens strūklu. Testu stends domāts to apstākļu atveidošanai, kādos uz transportlīdzekļa uzstādītā ierīce darbojas riepas protektora no zemes uz augšu nestā ūdens apjoma un ātruma iespaidā.

2. *Iekārta*

Testu stenda uzbūve parādīta V pielikuma 8. attēlā.

3. *Testu apstākļi*

- 3.1. Testi jāveic slēgtā telpā bezvēja vidē.
- 3.2. Telpas un testu iekārtas temperatūrai jābūt 21 ($\pm$ 3) °C.
- 3.3. Jāizmanto dejonizēts ūdens.
- 3.4. Testu iekārta pirms katra testa jāmitrina.

4. *Procedūra*

- 4.1. Piestiprināt 500 (+ 0/- 5) mm platu un 750 mm augstu testa ierīces paraugu pie testu stenda vertikālā rāmja un pārlicināties par to, ka šis paraugs pilnīgi ietilpst kolektora robežās un nav nekādu šķēršļu, kas varētu ūdeni atvirzīt vai nu pirms trieciena pret paraugu, vai pēc tā.
- 4.2. Noregulēt ūdens patēriņa lielumu 0,675 ($\pm$ 0,01) l/s apmērā un raidīt vismaz 90 litru, bet ne vairāk kā 120 litru pret paraugu no 500 ($\pm$ 2) mm attāluma pa horizontāli (skat. V pielikuma 8. att.).
- 4.3. Ļaut ūdenim no parauga notecēt kolektorā. Aprēķiniet procentuālo starpību starp kolektorā sakrātā un pret paraugu raidītā ūdens daudzumu.
- 4.4. Atkārtot testu piecas reizes saskaņā ar 4.2. un 4.3. punktu. Aprēķināt piecu testu sērijas vidējo sakrātā ūdens procentuālo daudzumu.

5. *Rezultāti*

- 5.1. Vidējais 4.4. punktā aprēķinātais procentuālais daudzums nedrīkst būt mazāks par 70 %.
- 5.2. Ja piecu testu sērijā lielākais un mazākais sakrātā ūdens procentuālais daudzums atšķiras no vidējā par vairāk nekā 5 %, piecu testu sērija ir jāatkārto.

Ja nākamo piecu testu sērijā lielākais un mazākais sakrātā ūdens procentuālais daudzums joprojām atšķiras no vidējā par vairāk nekā 5 % un ja mazākā vērtība neatbilst 5.1. punkta prasībām, tipa apstiprinājumu atsaka.

- 5.3. Ja ierīces vertikālais stāvoklis ietekmē gūtos rezultātus, 4.1. līdz 4.4. punktā aprakstītā procedūra jāatkārto tādos ierīces stāvokļos, kas dod lielāko un mazāko sakrātā ūdens procentuālo daudzumu; turklāt 5.2. punkta prasības paliek spēkā.

Vidējā procentuālā daudzuma aprēķināšanā izmanto atsevišķos rezultātus. Vidējais procentuālais daudzums nedrīkst būt mazāks par 70 %.

▼ **M2**2. *papildinājums***Gaisa un ūdens nošķiršanas tipa pretšļakatu ierīču testi**1. *Princips*

Šā testa mērķis ir noteikt porainā materiāla, kura mērķis ir aizturēt ūdeni, kas pret to zem spiediena raidīts ar gaisa un ūdens pulverizatoru, efektivitāti.

Testu iekārtai jāatveido apstākļi, kādos pārbaudāmais materiāls varētu atrasties riepu radīto ūdens strūklu apjoma un ātruma iespaidā, ja būtu uzstādīts uz transportlīdzekļa.

2. *Iekārta*

Testu stenda uzbūve parādīta V pielikuma 9. attēlā.

3. *Testa apstākļi*

- 3.1. Testi jāveic slēgtā telpā bezvēja vidē.
- 3.2. Telpas un testu iekārtas temperatūrai jābūt $21 (\pm 3) ^\circ\text{C}$.
- 3.3. Jāizmanto dejonizēts ūdens.
- 3.4. Testu iekārta pirms katra testa jāmitrina.

4. *Procedūra*

- 4.1. Piestiprināt 305×100 mm lielu paraugu vertikālā stāvoklī pie testu stenda, un pārliecināties par to, ka starp paraugu un augšējo stiprinājuma plāksni nav atstarpes un ka kolektors atrodas attiecīgā pozīcijā. Ieliet pulverizatora tvertnē $1 \pm 0,005$ litrus ūdens un nolikt to, kā parādīts attēlā.

- 4.2. Pulverizatoram jābūt noregulētam šādi:

spiediens (pulverizatorā): $5 \text{ bar} + 10 \% - 0 \%$

patēriņš: $1 \text{ litrs/minūte} \pm 5 \text{ sekundes}$

smidzināšana: cirkulārā, apmēram 50 ± 5 mm diametrā 200 ± 5 mm attālumā no parauga, sprauslas diametrs $5 \pm 0,1$ mm.

- 4.3. Smidzināt tīkme, kamēr ūdens migla vairs nerodas, un atzīmēt tam patērēto laiku. Ļaut ūdenim no parauga 60 sekundes tecēt kolektorā un izmērīt sakrātā ūdens apjomu. Izmērīt arī to ūdens daudzumu, kas palicis pulverizatora tvertnē. Aprēķināt sakrātā ūdens procentuālo daudzumu salīdzinājumā ar izsmidzinātā ūdens apjomu.
- 4.4. Atkārtot testu piecas reizes un aprēķināt vidējo sakrātā ūdens procentuālo daudzumu. Pirms sākt kārtējo testu, pārliecināties par to, ka pulverizatora tvertne un mērtrauks ir sauss.

5. *Rezultāti*

- 5.1. Vidējais 4.4. punktā aprēķinātais procentuālais daudzums nedrīkst būt mazāks par 85 %.
- 5.2. Ja piecu testu sērijā lielākais un mazākais sakrātā ūdens procentuālais daudzums atšķiras no vidējā par vairāk nekā 5 %, piecu testu sērija ir jāatkārto. Ja arī otrajā piecu testu sērijā sakrātā ūdens lielākais un mazākais procentuālais daudzums atšķiras no vidējā par vairāk nekā 5 % un/vai ja mazākā vērtība neatbilst 5.1. punkta prasībām, apstiprinājumu atsaka.
- 5.3. Ja ierīces vertikālais stāvoklis ietekmē gūtos rezultātus, 4.1. līdz 4.4. punktā aprakstītā procedūra jāatkārto tādos ierīces stāvokļos, kas dod lielāko un mazāko sakrātā ūdens procentuālo daudzumu; turklāt 5.2. punkta prasības paliek spēkā.

Prasības, kas minētas 5.1. punktā, paliek spēkā, jo nosaka katra testa rezultātus.

▼ M23. *papildinājums***Informācijas dokuments Nr. (. .) saistībā ar pretšļakatu ierīču EK detaļas
tipa apstiprinājumu (Direktīva 91/226/EEK)**

Turpmāk norādītā informācijā attiecīgā gadījumā jāiesniedz trīs eksemplāros kopā ar satura rādītāju. Visi rasējumi jāiesniedz atbilstošā mērogā un pietiekami detalizēti A4 formātā vai šā formāta mapē. Ja ir fotoattēli, tiem jābūt pietiekami detalizētiem.

Ja sistēmām, sastāvdaļām vai atsevišķām tehniskām vienībām ir elektroniska vadība, tad jāiesniedz informācija par to darbību.

0. **VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA**

0.1. Marka (ražotāja tirdzniecības nosaukums):

0.2. Tips:

0.5. Ražotāja nosaukums un adrese:

0.7. Detaļām vai atsevišķām tehniskām vienībām – EK apstiprinājuma zīmes
stiprinājuma vieta un paņēmieni:

0.8. Montāžas uzņēmuma(-u) adrese(-es):

1. **IERĪCES APRAKSTS**

1.1. Pretšļakatu ierīces tehniskais apraksts, norādot tās fizisko darbības principu
un attiecīgo testu, kas tai piemērojams:

1.2. Izmantotie materiāli:

1.3. Pietiekamas detalizācijas un lieluma rasējums(-i), kas ļauj to(-ās) identificēt.
Rasējumā jānorāda EEK detaļas tipa apstiprinājuma zīmes uzlikšanai paredzētā vieta:

Datums

Paraksts

▼ **M2**

4. papildinājums

PARAUGS

(Maksimālais formāts: A4 (210 x 297 mm))

EK TIPA APSTIPRINĀJUMA SERTIFIKĀTS

EK tipa apstiprinātājas iestādes zīmogs

Paziņojums par:

- EK tipa apstiprinājumu
- EK tipa apstiprinājuma attiecināšanu uz citu tipu
- EK tipa apstiprinājuma atteikumu
- EK tipa apstiprinājuma atcelšanu

transportlīdzekļa/detaļas/atsevišķas tehniskas vienības ⁽¹⁾ tipam, ņemot vērā Direktīvu 91/226/EEK, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 2010/19/ES ⁽²⁾.

Tipa apstiprinājuma numurs:

Pamatojums attiecināšanai uz citu tipu:

I IEDAĻA

- 0.1. Marka (ražotāja tirdzniecības nosaukums):
- 0.2. Tips:
- 0.3. Tipa identifikācijas līdzekļi, kas marķēti uz transportlīdzekļa/detaļas/atsevišķas tehniskas vienības ⁽¹⁾ ⁽³⁾:
- 0.3.1. Minētā marķējuma atrašanās vieta:
- 0.4. Transportlīdzekļa kategorija ⁽⁴⁾:
- 0.5. Ražotāja nosaukums un adrese:
- 0.7. Detaļām vai atsevišķām tehniskām vienībām – EK apstiprinājuma zīmes stiprinājuma vieta un paņēmieni:
- 0.8. Montāžas uzņēmuma(-u) adrese(-es):

II IEDAĻA

1. Papildu informācija (vajadzības gadījumā): skatīt papildpielikumu.
2. Par testu veikšanu atbildīgais tehniskais dienests:
3. Testa ziņojuma datums:
4. Testa ziņojuma numurs:
5. Piezīmes (ja ir): skatīt papildpielikumu.
6. Vieta:
7. Datums:
8. Paraksts:
9. Apstiprināšanas iestādei iesniegtās informācijas paketes, ko var saņemt pēc pieprasījuma, satura rādītājs ir pievienots.

⁽¹⁾ Svītrot, ja neattiecas.

⁽²⁾ OV L 72, 20.3.2010., 17. lpp.

⁽³⁾ Ja tipa identifikācijas līdzekļi satur zīmes, kas neattiecas uz tā transportlīdzekļa, detaļas vai atsevišķas tehniskas vienības tipa aprakstu, uz kuru attiecas šis tipa apstiprinājuma sertifikāts, tad šādas zīmes dokumentācijā aizstāj ar simbolu "?" (piemēram, ABC??123??).

⁽⁴⁾ Saskaņā ar Direktīvas 2007/46/EEK II pielikuma A iedaļu.

▼ M2

Papildpielikums

EK tipa apstiprinājuma sertifikātam Nr. (.) par pretšļakatu ierīču detaļas tipa apstiprinājumu attiecībā uz Direktīvu 91/226/EEK, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2010/19/ES

1. Papildu informācija
- 1.1. Ierīces darbības princips: enerģijas absorbēšana/ūdens un gaisa nošķiršana (1):
- 1.2. Pretšļakatu ierīču raksturojums (īss apraksts, tirdzniecības zīme vai nosaukums, numurs(-i)):
5. Piezīmes (ja ir):

---

(1) Svītrot, ja neattiecas.

▼B*III PIELIKUMS***AR TIPA APSTIPRINĀJUMU TRANSPORTLĪDZEKĻA TIPAM
SAISTĪTAS PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ PRETŠĻAKATU IEKĀRTU
UZSTĀDĪŠANU****▼M2**

DARBĪBAS JOMA

- 0.1. Visiem N un O kategorijas transportlīdzekļiem, izņemot apvidus transportlīdzekļus, kā definēts Direktīvas 2007/46/EK II pielikumā, jābūt tādā veidā uzbūvētiem un/vai aprīkoti ar pretšļakatu ierīcēm, lai ievērotu šajā pielikumā izklāstītās prasības. Transportlīdzekļiem ar šasiju un kabīni šīs prasības var piemērot vienīgi attiecībā uz riteņiem zem kabīnes.
- N1 un N2 kategorijas transportlīdzekļiem, kuru pieļaujamā maksimālā pilnā masa nepārsniedz 7,5 tonnas, pēc ražotāja pieprasījuma Direktīvas 78/549/EEK⁽¹⁾ prasības var piemērot kā alternatīvu šīs direktīvas prasībām.
- 0.2. Šā pielikuma prasības attiecībā uz pretšļakatu ierīcēm, kā definēts I pielikuma 4. punktā, nav obligātas attiecībā uz N, O₁ un O₂ kategorijas transportlīdzekļiem, kuru pieļaujamā maksimālā pilnā masa nepārsniedz 7,5 tonnas, transportlīdzekļiem ar šasiju un kabīni, transportlīdzekļiem bez virsbūves vai transportlīdzekļiem, kam pretšļakatu ierīču pastāvēšana nav saderīga ar to lietošanu. Tomēr, ja minētie transportlīdzekļi ir aprīkoti ar šādām ierīcēm, tām jāatbilst šīs direktīvas prasībām.

▼B

EEK TIPA APSTIPRINĀJUMA PIETEIKUMS

- 1.1. Pieteikumu transportlīdzekļa tipa EEK tipa apstiprinājumam saistībā ar pretšļakatu ierīces uzstādīšanu iesniedz šā transportlīdzekļa izgatavotājs vai viņa pilnvarots pārstāvis.
- 1.2. Pieteikumam jāpievieno šādi dokumenti trīs eksemplāros un šādi dati:
- 1.2.1. pretšļakatu ierīces tehniskais apraksts un viens vai vairāki pietiekami sīki rasējumi tādā mērogā, kas ļauj tās atšķirt,
- 1.3. transportlīdzeklis, kas pārstāv apstiprināmā transportlīdzekļa tipu un ir aprīkots ar tam domāto pretšļakatu ierīci, jāiesniedz tehniskās apkopes iestādē, kas veic apstiprināšanas testus.

EEK TIPA APSTIPRINĀJUMS

2. EEK tipa apstiprinājumam jāpievieno sertifikāts, kas atbilst papildinājumā sniegtajam paraugam.

VISPĀRĪGAS PRASĪBAS

3. **Asis**
- 3.1. *Paceļamās asis*
- Ja transportlīdzeklis ir aprīkots ar vienu vai vairākām paceļamām asīm, tad pretšļakatu ierīces darbībai jāattiecas uz visiem riteņiem, kad tāda ass ir nolaista, un uz riteņiem, kas ir kontaktā ar zemi, kad šī ass ir pacelta.
- 3.2. *Pašorientācijas asis*
- Ja transportlīdzeklis ir aprīkots ar pašorientācijas asi, tad pretšļakatu ierīcei jāatbilst nosacījumiem attiecībā uz nestūrējamiem riteņiem, ja šī ierīce uzstādīta uz tādas transportlīdzekļa daļas, kas pati var pagriezties uz šarnīra. Pretējā gadījumā šai ierīcei jāatbilst nosacījumiem attiecībā uz stūrējamiem riteņiem.

▼M2

4. **Ārējās gareniskās noseglātnes novietojums**

Attālums "c" starp garenisko plakni, kas ir tangenciāla attiecībā pret ārējo riepās virsmu, neskaitot iespējamo riepās deformāciju saskarē ar zemi, un gareniskās noseglātnes iekšējo malu, nedrīkst pārsniegt 100 mm (skat. 1.a un 1.b attēlu V pielikumā).

⁽¹⁾ OV L 168, 26.6.1978., 45. lpp.

▼ B**5. Transportlīdzekļa stāvoklis**

Lai pārbaudītu transportlīdzekļa atbilstību šai direktīvai, tam jāatrodas šādā stāvoklī:

- a) tam jābūt bez kravas un tā riteņiem jābūt nepagrieztiem;
- b) puspiekabju gadījumā to kravas platformām jābūt horizontālām;
- c) riepām jābūt uzpumpētām līdz normālam spiedienam.

6. Pretšļakatu ierīces

- 6.1. Pretšļakatu ierīcei jāatbilst tehniskām prasībām, kas izklāstītas 7. vai 9. punktā.
- 6.2. Pretšļakatu ierīcei, kas paredzēta stūrējamiem vai pašpagriežamiem riteņiem un kas atrodas zem virsbūves grīdas vai zem kravas platformas apakšējās daļas, jāatbilst vai nu 7. vai 9. punktā, vai arī 8. punktā izklāstītām tehniskām prasībām.

KONKRĒTĀS PRASĪBAS**7. Prasības attiecībā uz enerģijas absorbēšanas tipa pretšļakatu ierīcēm asīm, aprīkotām ar stūrējamiem vai pašpagriežamiem vai nestūrējamiem riteņiem****7.1. Dubļu aizsargspārni****▼ M2**

- 7.1.1. Dubļu aizsargspārniem jāaizsedz zona tieši virs riepas (vai riepām), tās priekšā un aiz tās, turklāt šādā veidā:

- a) vienas vai vairāku asu gadījumā priekšējam stūrim (C) jābūt izvirzītam uz priekšu, sniedzoties līdz līnijai O-Z, kur θ (tēta) nav lielāks par 45° virs horizontāles.

Dubļu aizsargspārņa pakalējai malai (skat. V piel. 2. att.) jābūt izvirzītai uz leju tādā veidā, lai atrastos ne augstāk par 100 mm virs horizontālās līnijas, kas šķērso riteņa centru;

- b) vairāku asu gadījumā leņķis θ attiecas vienīgi uz priekšējo asi un prasību saistībā ar pakalējās malas augstumu piemēro vienīgi aizmugurējai asij;
- c) dubļu aizsargspārnam jābūt ar kopējo platumu "q" (skat. V pielikuma 1. att.), kas ir vismaz pietiekams, lai pārsegtu riepas platumu "b" vai divu riepu kopējo platumu "t" dubulriteņu gadījumā, ņemot vērā izgatavotāja noteiktus riepas/riteņa mezgla maksimālos izmērus. Izmērus "b" un "t" mērī riteņa rumbas augstumā, atskaitot visas marķēšanas zīmes, rības, aizsarglentes utt. uz riepas sāniem.

▼ B

- 7.1.2. Dubļu aizsargspārņa pakalējās daļas priekšpusei jābūt aprīkotai ar pretšļakatu ierīci, kas atbilst II pielikuma 1. papildinājumā izklāstītām tehniskām prasībām. Šīs ierīces materiālam jāpārklāj dubļu aizsargspārņa iekšpuse līdz augstumam, ko nosaka taisna līnija, kura vilkta no riteņa centra mazākais 30° leņķī ar horizontāli (skat. 3. zīm.).

▼ M2

- 7.1.3. Ja dubļu aizsargspārnus uzstādot samontē no vairākām daļām, starp tām nedrīkst palikt atstarpes, kas transportlīdzekļa kustības laikā varētu neaizturēt strūkļas. Šī prasība ir izpildīta transportlīdzeklī ar kravu vai bez kravas, ja ikviena radiāla strūkļa, kas nāk no riteņa centra pāri visam riepas virsmas, kas ir saskarē ar zemi, platumam un ir dubļu aizsargspārņa robežās, vienmēr atduras pret pretšļakatu iekārtas daļu.

▼ B**7.2. Ārējās gareniskās noseglātnes****▼ M2**

- 7.2.1. Vienas ass gadījumā ārējās gareniskās noseglātnes apakšējā mala nedrīkst atrasties ārpus šādiem attālumiem un rādiusiem, mērot no riteņa centra, izņemot to, ka zemākās vērtības var noapaļot (skat. V pielikuma 2. att.).

Pneimatiskā balstiekārta

▼ M2

a) Asis ar stūrējamiem vai pašpagriežamiem riteņiem: no priekšējās malas (virzienā uz transportlīdzekļa priekšpusi) (C punkts) uz pakaļējo malu (virzienā uz transportlīdzekļa aizmuguri) (A punkts)	}	$R_v \leq 1,5 R$
b) Asis ar nestūrējamiem riteņiem: no priekšējās malas (C punkts) uz pakaļējo malu (A punkts).	}	$R_v \leq 1,25 R$

Mehāniskā balstiekārta

- a) Vispārīgs gadījums } $R_v \leq 1,8 R$
- b) Nestūrējami riteņi transportlīdzekļiem, kuru tehniski pieļaujamā maksimālā pilnā masa nepārsniedz 7,5 t } $R_v \leq 1,5 R$,
- kur R ir transportlīdzeklim uzstādītās riepas rādiuss un R_v ir attālums līdz ārējās gareniskās noseglātnes apakšējai malai (izteikts kā rādiuss).

- 7.2.2. Vairāku asu gadījumā 7.2.1. punktā noteiktās prasības nepiemēro starp vertikālajām transversālajām plaknēm, kas šķērso pirmās un pēdējās ass centru, jo tur ārējā gareniskā noseglātne var būt taisna, lai nodrošinātu pretšļakatu iekārtas darbības nepārtrauktību (V pielikuma 4. att.).
- 7.2.3. Attālums starp pretšļakatu iekārtas visaugstāko un viszemāko punktu (dubļu aizsargspārnu un ārējo garenisko noseglātmi), ko mēra jebkurā šķērsgrīzumā, kas ir perpendikulārs dubļu aizsargspārnām (skatīt V pielikuma 1.b un 2. attēlu), nevienā punktā aiz vertikālās līnijas, kas šķērso riteņa centru vai vairāku asu gadījumā – pirmā riteņa centru, nedrīkst būt mazāks par 45 mm. Pirms minētās līnijas šo attālumu var pakāpeniski samazināt.

▼ B

- 7.2.4. Ārējās gareniskajās noseglātnēs vai starp tām un citām dubļu aizsargspārnu daļām nav pieļaujami nekādi caurumi, kas varētu transportlīdzekļa kustības laikā neaizturēt strūkļas.

▼ M2

- 7.2.5. Pielikuma 7.2.3. un 7.2.4. punktu prasības vietēji nav iespējams ievērot, ja garenisko noseglātmi veido dažādi elementi, kuru savstarpējā kustība ir relatīva.
- 7.2.6. Puspiekabes traktori ar zemu šasiju (definēti ISO 1978. gada standarta Nr. 612 6.20. punktā), proti, tādi traktori, kuru sakabes tapas pieļaujama attālums līdz zemei ir 1 100 mm vai mazāks, var būt konstruēti tā, ka tie jāatbrīvo no 7.1.1.a, 7.1.3. un 7.2.4. punkta prasībām. Tādēļ, ja šādi traktori ir sakabē ar puspiekabi, dubļu aizsargspārni un ārējās gareniskās noseglātnes nedrīkst pārsegt virsmu, kas atrodas tieši virs aizmugurējās ass riepām, lai novērstu pretšļakatu iekārtas iznīcināšanu. Tomēr sektoros, kas atrodas virs 60° no vertikālās līnijas, kas šķērso riteņa centru, riepu priekšpusē un aizmugurē, šo transportlīdzekļu dubļu aizsargspārnēm un ārējām gareniskajām noseglātnēm jāatbilst iepriekšminēto punktu prasībām.

Tādēļ minētajiem transportlīdzekļiem jābūt konstruētiem tā, lai gadījumā, kad tos darbina bez puspiekabes, tie atbilstu 1. punkta prasībām.

Lai izpildītu minētās prasības, dubļu aizsargspārni un ārējās gareniskās noseglātnes, piemēram, var būt noņemami.

▼ B

- 7.3. *Dubļusargi*

▼ M2

- 7.3.1. Dubļusargu platumam jāatbilst "q" izmēram noteiktajām prasībām 7.1.1. punkta c) apakšpunktā, izņemot gadījumu, kad šis dubļusargs uzstādīts dubļu aizsargspārma iekšpusē; tad tā platumam jābūt vismaz riepas protektora platumā.

▼ M2

Attiecībā uz tās dubļusargu daļas, kura atrodas zem dubļu aizsargspārna, platumu jāievēro šajā punktā noteiktais nosacījums, ar 10 mm pielaidi katrā pusē.

▼ B

7.3.2. Dubļusarga orientācijai jābūt galvenokārt vertikālai.

▼ M2

7.3.3. Dubļusarga apakšējās malas maksimālais augstums nedrīkst pārsniegt 200 mm (skat. V pielikuma 3. att.).

Šo attālumu palielina līdz 300 mm pēdējai asij, ja ārējās gareniskās noseglātnes apakšējās malas radiālais attālums R_v nepārsniedz uz šīs asz uzstādīto riteņu riepu rādiusu.

Dubļusarga apakšējās malas maksimālo augstumu no zemes var palielināt līdz 300 mm, ja ražotājs uzskata, ka tas tehniski pieļaujams, vadoties pēc balstiekārtas parametriem.

▼ B

7.3.4. Dubļusargs nedrīkst atrasties tālāk par 300 mm pa horizontāli no riepas pakalējās virsmas.

7.3.5. Vairāku asu gadījumā, kad attālums "d" starp riepām, kas uzstādītas uz blakus asīm, ir mazāks par 250 mm, ar dubļusargiem jāaprīko tikai pakalējais riteņu pāris. Ja attālums "d" starp riepām uz blakus asīm ir vismaz 250 mm, tad dubļusargiem jābūt aiz katra riteņa (skat. ► M2 V pielikuma 4. att.) ◀.

7.3.6. Dubļusargs nedrīkst noliekties vairāk nekā uz 100 mm virzienā uz mugurpusi, uz to iedarbojoties 3 N lielam spēkam, rēķinot uz dubļusarga platuma 100 mm, šo spēku pieliekot punktā 50 mm virs dubļusarga apakšējās malas.

7.3.7. Visai priekšējai dubļusarga daļas virsmai ar minimālajiem obligātajiem izmēriem jābūt aprīkotai ar pretšļakatu ierīci, kas atbilst II pielikuma 1. papildinājumā noteiktām tehniskām prasībām.

7.3.8. Starp dubļu aizsargspārna apakšējo pakalējo malu un dubļusargiem nav pieļaujami nekādi caurumi, kas varētu neaizturēt strūklu.

7.3.9. Ja pretšļakatu ierīce atbilst tehniskām prasībām attiecībā uz dubļusargiem (punkts 7.3), papildu dubļusargs nav vajadzīgs.

8. **Prasības attiecībā uz pretšļakatu ierīcēm, kas aprīkotas ar enerģijas absorbējoša tipa pretšļakatu ierīcēm, piemēroti dažām asīm ar stūres nepagriežamiem vai pašpagriežamiem riteņiem (skat. 6.2. punktu)**

8.1. *Dubļu aizsargspārni*

8.1.1. Dubļu aizsargspārniem jāaizsedz zona tieši virs riepas (riepām). Dubļu aizsargspārnu priekšējai un pakalējai malai jābūt izvirzītai vismaz līdz horizontālajai plaknei, kas ir tangenciāla pret riepas (riepu) augšējo virsmu (skat. 5. zīm.). Dubļu aizsargspārna pakalējo malu tomēr var aizstāt ar dubļusargu, kam tādā gadījumā jābūt izvirzītam līdz dubļu aizsargspārna (vai tam atbilstošas daļas) augšai.

8.1.2. Visai dubļu aizsargspārna pakalējās daļas iekšpusei jābūt aprīkotai ar pretšļakatu ierīci, kas atbilst II pielikuma 1. papildinājumā noteiktām prasībām.

8.2. *Ārējās gareniskās noseglātnes*

8.2.1. Vienas vai vairāku asu gadījumā, kad attālums starp blakus stāvošām riepām ir vismaz 250 mm, ārējai noseglātnei jāaizsedz virsma starp dubļu aizsargspārna apakšējo un augšējo daļu līdz taisnai līnijai, kas ir tangenciāla pret riepas (riepu) augšējo virsmu, šīs līnijas iecirknī starp vertikālo plakni, kas ir tangenciāla pret riepas priekšējo virsmu, un dubļu aizsargspārnu vai dubļusargu, kas atrodas aiz riteņa vai riteņiem (skat. 5.b zīm.).

Vairāku asu gadījumā ārējai noseglātnei jābūt pie katra riteņa.

8.2.2. Starp ārējo noseglātnei un dubļu aizsargspārna iekšējo daļu nav pieļaujami nekādi caurumi, kas varētu laist cauri strūklu.

8.2.3. Ja dubļusargi netiek uzstādīti aiz katra riteņa (skat. 7.3.5. punktu), tad ārējai noseglātnei jābūt nepārtrauktai no dubļusarga ārējās malas līdz

▼B

vertikālai plaknei, kas ir tangenciāla pret pirmās ass riepas priekšējo virsmu (skat. 5.a zīm.).

- 8.2.4. Visai ārējās noseglātnes iekšējai virsmai, augstumā ne mazākai par 100 mm, jābūt aprīkotai ar enerģiju absorbējošā tipa pretšļakatu ierīci, kas atbilst II pielikuma prasībām.

8.3. *Dubļusargi*

Šīm plātnēm jābūt izvirzītām līdz dubļu aizsargspārna apakšējai daļai un jāatbilst prasībām, kas noteiktas 7.3.1. līdz 7.3.9. punktā.

9. **Prasības attiecībā uz pretšļakatu iekārtām, kas aprīkotas ar gaisa un ūdens nošķiršanas tipa ierīcēm, asīm ar stūrējamiem un nepagriežamiem riteņiem**

9.1. *Dubļu aizsargspārni*

- 9.1.1. Dubļu aizsargspārniem jāatbilst 7.1.1. punkta c) apakšpunkta prasībām.

- 9.1.2. Dubļu aizsargspārniem, domātiem vienai vai vairākām asīm, ja attālums starp blakus asu riepām pārsniedz 300 mm, jāatbilst arī 7.1.1. punkta a) apakšpunktam.

- 9.1.3. Vairāku asu gadījumā, kad attālums starp blakus asu riepām nepārsniedz 300 mm, dubļu aizsargspārniem jāatbilst arī paraugam, kas parādīts 7. zīmējumā.

9.2. *Ārējās noseglātnes*

- 9.2.1. Ārējo noseglātņu apakšējām malām jābūt aprīkotām ar gaisa un ūdens nošķiršanas tipa pretšļakatu ierīcēm, kas atbilst II pielikuma prasībām.

- 9.2.2. Vienas vai vairāku asu gadījumā, kad attālums starp blakus asu riepām pārsniedz 300 mm, uz ārējās noseglātnes uzstādītās pretšļakatu ierīces apakšējai malai jābūt ar šādiem maksimāliem izmēriem un rādiusiem, sākot no riteņa centra (skat. 6. un 7. zīm.):

a) Asis ar stūrējamiem vai pašpagriežamiem riteņiem: no priekšējās malas (virzienā uz transportlīdzekļa priekšpusi) (C punkts 30° leņķī) līdz pakalējai malai (virzienā uz transportlīdzekļa mugurpusi) (A punkts 100 mm attālumā)	}	$R_v \leq 1,05 R$
b) Asis ar stūres nepagriežamiem riteņiem: no priekšējās malas (C punkts 20° leņķī) līdz pakalējai malai (A punkts 100 mm attālumā)	}	$R_v \leq 1,00 R$

kur R = uz transportlīdzekļa uzstādīto riepu rādiuss;

R_v = radiālais attālums no ārējās noseglātnes apakšējās malas zemākā punkta līdz riteņa centram.

- 9.2.3. Vairāku asu gadījumā, ja attālums starp blakus asu riepām nepārsniedz 300 mm, ārējām noseglātnēm, kas atrodas starpasu iecirkņos, jāatbilst 9.1.3. punktā noteiktām prasībām un jābūt izvirzītām uz leju tāda veidā, lai atrastos ne augstāk par 100 mm virs horizontālas taisnas līnijas, kas vilkta caur riteņu centriem (skat. 7. zīm.).

- 9.2.4. Ārējās gareniskās noseglātnes dziļumam jābūt ne mazākam par 45 mm visās vietās aiz vertikālās līnijas, kas vilkta caur riteņa centru. Šīs līnijas priekšā garenisko noseglātņu dziļumu var pakāpeniski samazināt.

- 9.2.5. Ārējās noseglātnēs vai starp tām un dubļu aizsargspārniem nav pieļaujami nekādi caurumi, kas varētu neaizturēt strūklu.

9.3. *Dubļusargi*

- 9.3.1. Dubļusargiem:

▼ B

- a) jāatbilst 7.3. punktam (skat. 3. zīm.); vai
  - b) jāatbilst 7.3.1., 7.3.2., 7.3.5., 7.3.8. un 9.3.2. punktam (skat. 6. zīm.).
- 9.3.2. Uz 9.3.1. punkta b) apakšpunktā minētiem dubļusargiem vismaz to malu pilnā garumā jābūt uzstādītām pretšļakatu ierīcēm, kas atbilst II pielikuma 2. papildinājumā noteiktām tehniskām prasībām.

▼ M2

- 9.3.2.1. Pretšļakatu ierīces apakšējā mala nedrīkst atrasties augstāk par 200 mm no zemes.
- Dubļusarga apakšējās malas maksimālo augstumu no zemes var palielināt līdz 300 mm, ja ražotājs uzskata, ka tas tehniski pieļaujams, vadoties pēc balstiekārtas parametriem.

▼ B

- 9.3.2.2. Pretšļakatu ierīces dziļumam jābūt ne mazākam par 100 mm.
- 9.3.2.3. Neskaitot apakšējo daļu, kas iekļauj pretšļakatu ierīci, 9.3.1. punkta b) apakšpunktā minētā dubļusargs nedrīkst noliekties vairāk nekā 100 mm virzienā uz mugurpusi, uz to iedarbojoties 3 N lielam spēkam, rēķinot uz dubļusarga platuma 100 mm, mērot pa dubļusarga un pretšļakatu ierīces šķērslīniju šīs ierīces darba stāvoklī, pieliekot šo spēku 50 mm virs dubļusarga apakšējās malas.
- 9.3.3. Dubļusargs nedrīkst atrasties tālāk par 200 mm pa horizontāli no riepas pakalējās virsmas.

▼ M2

10. **Vairāku asu gadījumā vienas ass pretšļakatu iekārta, kas nav vistālāk aizmugurē, drīkst nenosegt visu riepas protektora platumu, ja vietēji pastāv pretšļakatu iekārtas un asu, balstiekārtas vai šasijas struktūras sadures iespēja.**
-

▼ **M2***1. papildinājums***INFORMĀCIJAS DOKUMENTS Nr. (. .) ATTIECĪBĀ UZ TRANSPORTLĪDZEKĻA EK TIPĀ APSTIPRINĀJUMU SAISTĪBĀ AR PRETŠĻAKATU IERĪČU UZSTĀDĪŠANU (DIREKTĪVA 91/226/EEK, KURĀ JAUNĀKIE GROZĪJUMI IZDARĪTI AR DIREKTĪVU 2010/19/ES ⁽¹⁾)***(Paskaidrojumus skatīt Direktīvas 2007/46/EK I pielikumā)*

Turpmāk norādītā informācijā attiecīgā gadījumā jāiesniedz trīs eksemplāros kopā ar saturs rādītāju. Visi rasējumi jāiesniedz atbilstošā mērogā un pietiekami detalizēti A4 formātā vai šā formāta mapē. Ja ir fotoattēli, tiem jābūt pietiekami detalizētiem.

Ja sistēmām, sastāvdaļām vai atsevišķām tehniskām vienībām ir elektroniska vadība, tad jāiesniedz informācija par to darbību.

0. VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA

0.1. Marka (ražotāja tirdzniecības nosaukums):

0.2. Tips:

0.2.1. Komercnosaukums(-i) (ja ir):

0.3. Tipa identifikācija, kas marķēta uz transportlīdzekļa ^(b):

0.3.1. Minētā marķējuma atrašanās vieta:

0.4. Transportlīdzekļa kategorija ^(c):

0.5. Ražotāja nosaukums un adrese:

0.8. Montāžas uzņēmuma(-u) adrese(-es):

1. TRANSPORTLĪDZEKĻA UZBŪVES VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS

1.1. Tipveida transportlīdzekļa fotoattēli un/vai rasējumi:

1.3. Asu un riteņu skaits:

1.3.1. Asu ar dubultiem riteņiem skaits un novietojums:

1.3.2. Vadāmo asu skaits un novietojums:

2. MASAS UN IZMĒRI ^(f) ^(g)

(kg un mm) (vajadzības gadījumā skatīt rasējumu)

2.1. Garenbāze(-es) (pie pilnas slodzes) ^(g) ^(l):

2.6. Masa darba kārtībā (maksimālā un minimālā masa katram variantam)

Transportlīdzekļa pašmasa ar virsbūvi un velkošam transportlīdzeklim, kas nav M₁ kategorijas transportlīdzeklis, – ar sakabes ierīci, ja to piegādā ražotājs, transportlīdzeklim esot darba kārtībā, vai šasijas masa, vai šasijas masa ar kabīni un bez virsbūves un/vai sakabes ierīces, ja ražotājs nepiegādā virsbūvi un/vai sakabes ierīci (ieskaitot šķidrumus, instrumentus, rezerves riteni, ja tos piegādā, un vadītāju, un attiecībā uz autobusiem – apkalpes locekli, ja transportlīdzeklī ir apkalpes locekļa sēdvietā) ^(h) (maksimālā un minimālā masa katram variantam):

2.6.1. Šīs pašmasas sadalījums pa asīm un, attiecībā uz puspiekabēm vai piekabēm ar centrāli novietotu asi, slodze sakabes punktā (maksimālā un minimālā vērtība katram variantam):

2.8. Ražotāja noteiktā tehniski pieļaujamā maksimālā pilnā masa ⁽ⁱ⁾ ⁽³⁾:**9. VIRSBŪVE**

9.20. Pretšļakatu iekārta

9.20.0. Uzstādīta: jā/nē/nepilnīgi ⁽¹⁾

9.20.1. Īss transportlīdzekļa apraksts attiecībā uz pretšļakatu iekārtu un tās sastāvdaļām:

⁽¹⁾ Attiecībā uz N 1 kategorijas transportlīdzekļiem un tiem N 2 kategorijas transportlīdzekļiem, kuru tehniski pieļaujamā maksimālā pilnā masa nepārsniedz 7,5 tonnas, saskaņā ar šīs direktīvas III pielikuma 0.1. punktā paredzēto atkāpi var izmantot informācijas dokumentu Direktīvas 78/549/EEK II pielikumā.

▼ M2

9.20.2. Detalizēti rasējumi par pretšļakatu iekārtu un tās novietojumu uz transportlīdzekļa, norādot izmērus, kas minēti Direktīvas 91/226/EEK V pielikuma attēlos, ņemot vērā visvairāk uz āru izvirzītās riepas/riteņa kombinācijas:

9.20.3. Pretšļakatu ierīces(ierīču) apstiprinājuma numurs(-i), ja zināms(-i):

Datums, mape

2. papildinājums

PARAUGS

(Maksimālais formāts: A4 (210 x 297 mm))

EK TIPA APSTIPRINĀJUMA SERTIFIKĀTS

Tipa apstiprinātājas iestādes zīmogs

Paziņojums par:

- EK tipa apstiprinājumu ⁽¹⁾
- EK tipa apstiprinājuma attiecināšanu uz citu tipu ⁽¹⁾
- EK tipa apstiprinājuma atteikumu ⁽¹⁾
- EK tipa apstiprinājuma atcelšanu ⁽¹⁾

transportlīdzekļa/detaļas/atsevišķas tehniskas vienības tipam, ņemot vērā Direktīvu 91/226/EEK, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2010/19/ES ⁽¹⁾.

Tipa apstiprinājuma numurs:

Pamatojums attiecināšanai uz citu tipu:

I IEDAĻA

- 0.1. Marka (ražotāja tirdzniecības nosaukums):
- 0.2. Tips:
- 0.3. Tipa identifikācijas līdzekļi, kas marķēti uz transportlīdzekļa/detaļas/atsevišķas tehniskas vienības ⁽¹⁾ ⁽²⁾:
- 0.3.1. Minētā marķējuma atrašanās vieta:
- 0.4. Transportlīdzekļa kategorija ⁽²⁾ ⁽³⁾:
- 0.5. Ražotāja nosaukums un adrese:
- 0.7. Detaļām vai atsevišķām tehniskām vienībām – EK apstiprinājuma zīmes stiprinājuma vieta un paņēmieni:
- 0.8. Montāžas uzņēmuma(-u) adrese(-es):

II IEDAĻA

1. Papildu informācija (vajadzības gadījumā): skatīt papildpielikumu.
2. Par testu veikšanu atbildīgais tehniskais dienests:
3. Testa ziņojuma datums:
4. Testa ziņojuma numurs:
5. Piezīmes (ja ir): skatīt papildpielikumu.
6. Vieta:
7. Datums:
8. Paraksts:
9. Apstiprināšanas iestādei iesniegtās informācijas paketes, ko var saņemt pēc pieprasījuma, satura rādītājs ir pievienots.

⁽¹⁾ Svītrot, ja neattiecas.

⁽²⁾ Ja tipa identifikācijas līdzekļi satur zīmes, kas neattiecas uz tā transportlīdzekļa, detaļas vai atsevišķas tehniskas vienības tipa aprakstu, uz kuru attiecas šis tipa apstiprinājuma sertifikāts, tad šādas zīmes dokumentācijā aizstāj ar simbolu “?” (piemēram, ABC??123??).

⁽³⁾ Saskaņā ar Direktīvas 2007/46/EEK II pielikuma A iedaļu.

▼ M2

Papildpielikums

**EK TIPA APSTIPRINĀJUMA SERTIFIKĀTS Nr. (.) ATTIECĪBĀ UZ
TRANSPORTLĪDZEKĻA TIPA APSTIPRINĀJUMU SAISTĪBĀ AR
DIREKTĪVU 91/226/EEK, KURĀ JAUNĀKIE GROZĪJUMI IZDARĪTI
AR DIREKTĪVU 2010/19/ES**

1. Papildu informācija
- 1.1. Pretšļakatu ierīču raksturojums (tips, īss apraksts, preču zīme vai nosaukums, detaļas tipa apstiprinājuma numurs(-i)):
5. Piezīmes (ja ir):

*IV PIELIKUMS***RAŽOJUMU ATBILSTĪBA****RAŽOŠANAS PĀRTRAUKŠANA****1. Ražojumu atbilstība**

- 1.1. Katrai pretšļakatu ierīcei, uz kuras ir EEK detaļas tipa apstiprinājuma zīme, jāatbilst apstiprinātam tipam. Iestāde, kas izsniedz EEK tipa apstiprinājuma zīmi, patur vienu paraugu, kuru kopā ar EEK detaļas tipa apstiprināšanas sertifikātu var izmantot noskaidrošanai, vai pārdošanā esošas ierīces ar EEK detaļas tipa apstiprinājuma zīmi atbilst noteiktām prasībām.
- 1.2. Ierīces tipu nosaka pēc parauga un aprakstošiem dokumentiem, kas iesniegti vienlaikus ar pieteikumu EEK detaļas tipa apstiprināšanai. Var uzskatīt, ka ierīces, kam parametri ir identiski attiecīgiem parauga parametriem un kam citas daļas neatšķiras no parauga daļām, izņemot variantus, kuri neiespaido šajā pielikumā minētas īpašības, pieder vienam un tam pašam tipam.
- 1.3. Izgatavotājs veic standarta pārbaudes, lai garantētu apstiprinātā tipa ražojumu atbilstību.

Šim nolūkam izgatavotājam:

- vai nu jābūt pieejamai pietiekami labi aprīkotai laboratorijai būtiski svarīgu testu veikšanai,
- vai arī jāpanāk, ka ražojumu atbilstības testus veic apstiprināta laboratorija.

Ražojumu atbilstības testu rezultāti ir pieejami kompetento iestāžu inspekcijai mazākais vienu gadu.

- 1.4. Kompetentās iestādes var veikt izlases veida pārbaudes.
- 1.5. Ražojumu atbilstība apstiprinātam ierīces tipam jāpārbauda saskaņā ar II pielikumā paredzētiem nosacījumiem un metodēm.

Pēc daļas tipa apstiprinājumu piešķirušās iestādes pieprasījuma izgatavotāji piegādā tai agrāk apstiprināta tipa ierīces testu vai atbilstības pārbažu nolūkiem.

- 1.6. Ierīces uzskatāmas par atbilstīgām, ja deviņi no izlases veidā izvēlētiem desmit paraugiem atbilst II pielikuma 1. un 2. papildinājuma 4. iedaļas prasībām.
- 1.7. Ja 1.6. punkta nosacījums netiek ievērots, jāpārbauda vēl 10 izlases veidā izvēlētie paraugi.

Visu veikto mērījumu vidējam rezultātam jāatbilst II pielikuma 1. un 2. papildinājuma 4. iedaļas prasībām, un neviens atsevišķs mērījums nedrīkst būt mazāks par 95 % no noteiktā lieluma.

2. Ražošanas pārtraukšana

EEK detaļas tipa apstiprinājuma turētājs, pārtraucot ražošanu, tūlīt par to informē kompetentas iestādes.

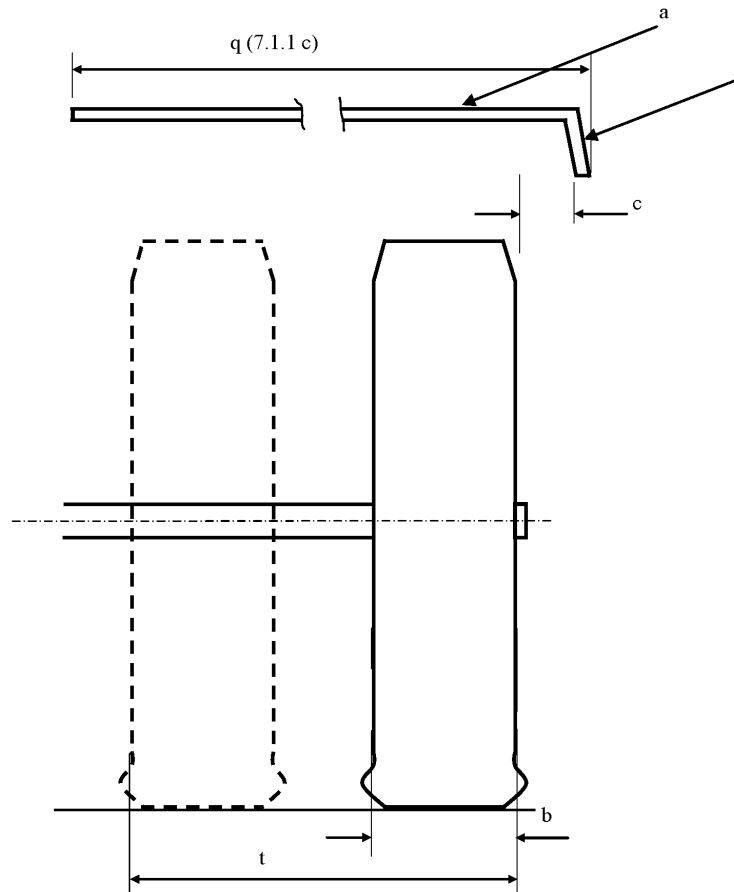
▼ M2

V PIELIKUMS

ATTĒLI

1.a attēls

Dubļu aizsargspārna (a) platums (q) un ārējās gareniskās noseglātnes (j) novietojums

Piezīme. Attēli attiecas uz atbilstošiem punktiem III pielikumā.

1.b attēls

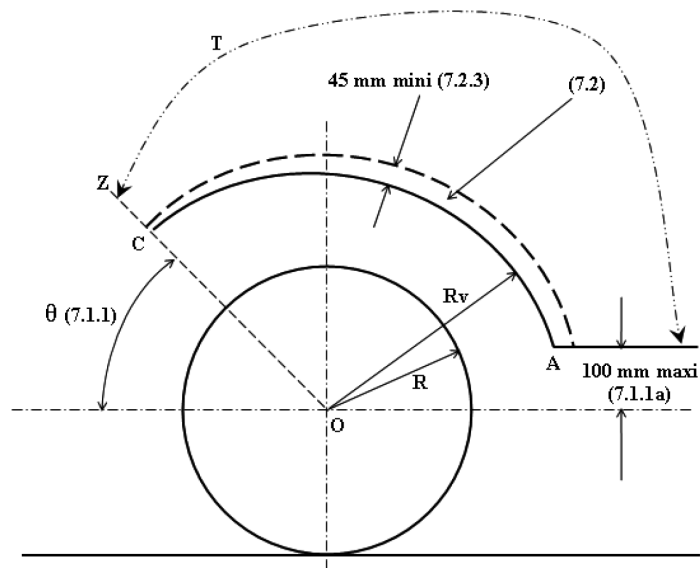
Ārējās gareniskās noseglātnes mērījuma paraugs

▼ M2

2. attēls

Dubļu aizsargspārņa un ārējās gareniskās noseplātnes izmēri

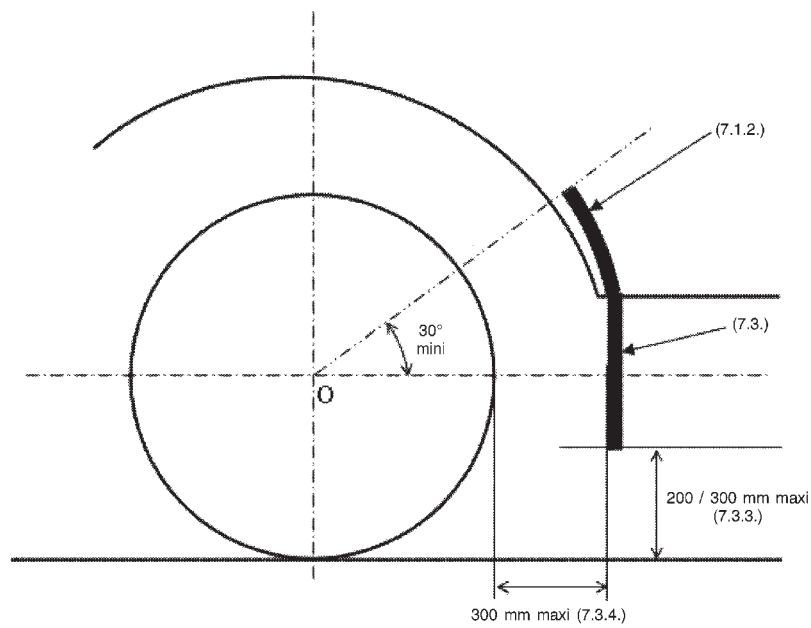

Piezīme

1. Minētie attēli attiecas uz atbilstošiem punktiem III pielikumā.
2. T: dubļu aizsargspārņa lielums.

3. attēls

Dubļu aizsargspārņa un dubļusarga novietojums

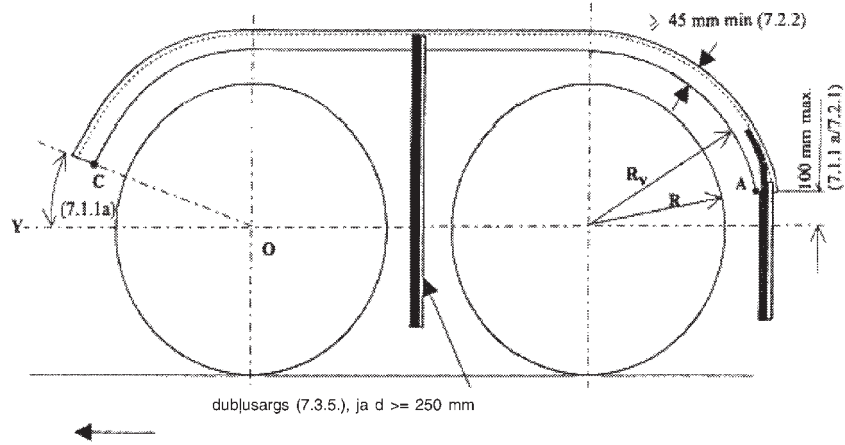

Piezīme. Minētie attēli attiecas uz atbilstošiem punktiem III pielikumā.

▼ M2

4. attēls

Uzbūves rasējums par pretšļakatu sistēmu (dubļu aizsargspārnus, dubļusargs un ārējā gareniskā noseglātne) ar pretšļakatu ierīcēm (enerģijas absorbēšanas tipa) vairākām asīm

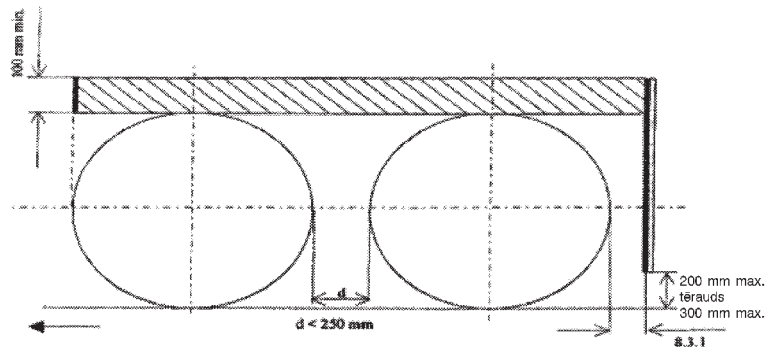

▼ M2

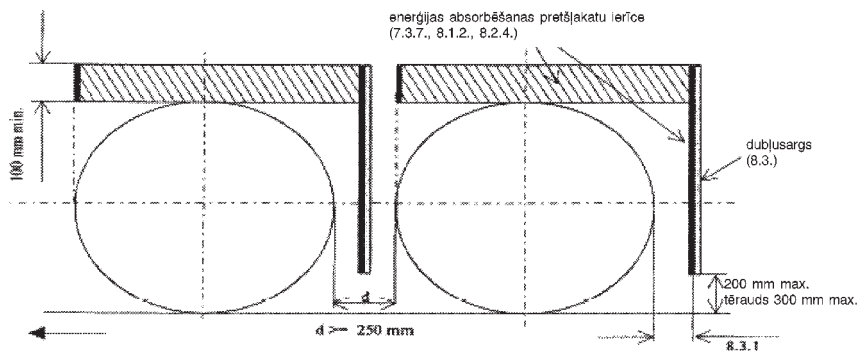
5. attēls

Uzbūves rasējums par pretšļakatu sistēmu ar pretšļakatu ierīcēm (enerģijas absorbēšanas tipa) asīm, kas aprīkotas ar nestūrējamiem vai pašpagriežamiem riteņiem

(III pielikums – 6.2. un 8. punkts)

a) vairākas assis, attālums starp riepām ir mazāks par 250 mm

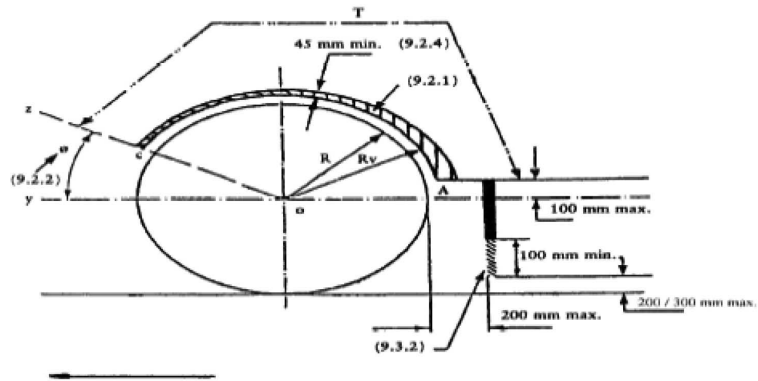

b) viena ass vai vairākas assis, attālums starp riepām nav mazāks par 250 mm

▼ M2

6. attēls

Uzbūves rasējums par pretšļakatu sistēmu ar pretšļakatu ierīcēm (gaisa un ūdens nošķiršanas tipa) asīm, kas aprīkotas ar stūrējamiem, nestūrējamiem vai pašpagriežamiem riteņiem

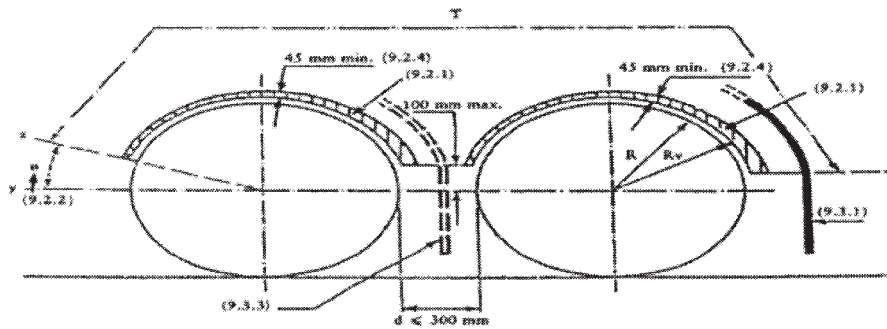

Piezīme

1. Attēli attiecas uz atbilstošiem punktiem III pielikumā.
2. T: dubļu aizsargspārņa lielums.

7. attēls

Uzbūves rasējums par pretšļakatu sistēmu ar pretšļakatu ierīcēm (dubļu aizsargspārns, dubļusargs un ārējā gareniskā noseplātne) vairākām asīm, ja attālums starp riepām nepārsniedz 300 mm

ja $d \geq 250$; dubļusargs nepieciešams

Piezīme

1. Attēli attiecas uz atbilstošiem punktiem III pielikumā.
2. T: dubļu aizsargspārņa lielums.

▼ M2

9. attēls

Testu stends gaisa un ūdens nošķiršanas tipa pretšļakatu ierīcēm

(II pielikuma 2. papildinājums)

